

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

M. Vitruvii ... De architectura libri decem

**Vitruvius
Frontinus, Sextus Iulius**

Argentorati, 1543

"Dinocrates architectus"

[urn:nbn:de:bsz:31-128539](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-128539)

rum rationes aptæ templis arcæ sunt distribuendæ. De ipsis autem ædibus sacris faciendis, & de arcarum symmetrijs, in tertio & quarto uoluntate reddam rationes, quia in secundo uisum est mihi, primum de materiae copijs, quæ in ædificijs sunt parandæ, quibus sint uirtutibus, & quem habeant usum, exponere, commensus ædificiorum, & ordines, & genera singula symmetriarum peragere, & in singulis uoluminibus explicare.

M. VITRUVII

DE ARCHITECTURA,

LIBER SECVNDVS.

DINOCRATES ARCHITECTVS COGITATIONIBUS & SOLERTIA FRETUS, cum Alexander rerum potiretur, profectus est à Macedonia ad exercitum, regie cupidus commendationis. Is è patria à propinquis & amicis tulit ad primos ordines & purpuratos literas, ut aditus haberet faciliores, ab eisq; exceptus humane, petijt uti quam primum ad Alexandrum perduceretur. Cum polliciti essent, tardiores fuerunt, idoneum tempus expectantes. Itaq; Dinocrates ab ijs se existimans illudi, ab se petijt presidium. Fuerat enim amplissima statura, facie grata, forma, dignitateq; summa. His igitur naturæ muneribus confisus, uestimenta posuit in hospitio, & oleo corpus perunxit, caputq; coronauit populea fronde, leuum humerum pelle leonina textit, dextraq; clauam tenens incesit contra tribunal regis ius dicentis. Nouitas populum cum auertisset, conspexit eum Alexander, & admirans, iussit ei locum dari ut accederet, interrogauitq; quis esset. At ille Dinocrates inquit architectus Macedo, qui ad te cogitationes & formas affero dignas tua claritate. Namq; Athon montem formauit in statuæ uirilil figuram, cuius manu leua designauit ciuitatis amplissimæ moenia, dextra pateram, quæ exciperet omnium fluminum quæ sunt in eo monte, aquam, ut inde in mare profunderetur. Delectatus Alexander ratione formæ, statim quæ sunt si

essent

essent agri circa, qui possent frumentaria ratione eam ciuitatem tuam. Cum inuenisset non posse nisi transmarinis subuectionibus, Dinocrates inquit, attendo egregiam formae compositionem, & ea delector, sed annu- uerto, ut si quis eduxerit eo loco coloniam, fore ut iudicium eius uitae- retur. Vt enim natus infans sine nutricis lacte non potest alii, neque ad- crescentis gradus perducatur: sic ciuitas sine agris, & eorum fructibus- moenibus affluentibus, non potest crescere, nec sine abundantia cibi fru- quentiam habere, populumque sine copia tueri. Itaque quemadmodum- mationem puto probandam, sic iudico locum improbandum, teque- esse mecum, quod tua opera sum usus. Ex eo Dinocrates ab rege- discessit, & in Aegyptum est eum persecutus. Ibi Alexander cum anim- uertisset portum naturaliter tutum, emporium egregium, camposque- totam Aegyptum frumentarios, immanis fluminis Nili magnas utilita- tes, iussit eum suo nomine ciuitatem Alexandriam constituere. Itaque- Dinocrates a facie dignitateque corporis commendatus, ad eam nobilitate- peruenit. Mihi autem, Imperator, staturam non tribuit natura, faciem- formauit aetas, ualetudo detraxit uires. Itaque quoniam ab his praes- sum desertus, per auxilia scientiae, scriptaque (ut spero) perueni ad em- mendationem. Cum autem in primo uolumine de officio architecturae- minationibusque artis perscripserim, ite de moenibus, et intra moenia- rum diuisionibus, insequaturque ordo de aedibus sacris & publicis a- ctijs, itemque priuatis, quibus proportionibus & symmetrijs debeant- uti explicentur: non putauit antepponendum, nisi prius de materiae cap- e quibus collatis, aedificia structuris, & materiae rationibus perficerent- quas habeant in usu uirtutes exposuissem, quibusque rerum natura pri- pijs esset temperata dixissem. Sed antequam naturales res incipiam- care, de aedificiorum rationibus unde initia coeperint, & uti creuerint- inuentiones, anteponam, & insequar ingressus antiquitatis rerum natu- & eorum, qui initia humanitatis & inuentiones perquisitas, scripto- praecipis dedicauerunt. Itaque quemadmodum ab his sum institutus, exponam

DE PRISCORVM HOMINVM VITA, ET
de initijs humanitatis atque tectorum, & incrementis
eorum. CAPVT I.

HOMI